

Sosiaali- ja terveystalousten tammi - syyskuun 2022 talous- ja toimintaraportti

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

Vuoden 2022 talousarviota tehtäessä koronaepidemian jatkumista ja siitä aiheutuvien lisäkustannusten määrää ei osattu täysin arvioida. Välittömien kustannusten määrä on vähentynyt viime vuodesta ja ennakoitaan edelleen vähenevän. Valtionavustus covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin arvioidaan kattavan epidemiasta aiheutuvat menoylitykset terveystalousten sekä hoito- ja vanhustalousten osalta.

Talousarvion 9 kk:n toteutuman perusteella aikuissosiaalityön, aikuisten psykososiaalisten talousten sekä vammaistalousten osalta talousarvioylityksiä on tulossa jonkin verran.

Talousarvioon varattujen rahojen arvioidaan hieman alittavan kuntoutuksen, suun terveydenhuollon, perhepalvelujen, työllisyystalousten sekä erikoissairaanhoidon osalta, mikäli äkillisiä lisäkustannuksia ei tule.

Koko soten talousarvio näyttäisi toteutuvan arvion mukaisesti valtionavustusten ja joidenkin määrärahasiirtojen tulosalueelta toiselle tehtävien siirtojen avulla.

Terveystalousten talousarvio ylittyisi 9 kuukauden toteutuman pohjalta noin 600 000 euroa. Menoylitys muodostuu koronaepidemian hoidon vaatimista lisätoista (lääkäritalouset, hengitystiehoito ja rokotustyö) sekä koronanäyttekustannuksista. Vuoden 2021 lopulla solmittu lääkärisopimus kasvatti myös palkkakustannuksia jonkin verran. Todennäköisesti epidemian vaatima työ vähenee loppuvuonna, kun väestö on rokotettu ja rajoituksia on poistettu asteittain. Edelleen kuitenkin toiminnassa on erillinen infektiotiehoito ja tietyille henkilöstöryhmille annetaan tehostekoronarokotuksia sekä jonkin verran otetaan näyttöä, tosin vähenevässä määrin.

Valtionavustus covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin kattaa tuon arvioidun menoylityksen. Tarkkaa tietoa loppuvuoden valtionkorvauksista ei vielä ole tiedossa, mutta talousarvio ei tämän hetken tietojen pohjalta ylittyisi.

Erikoissairaanhoidon käytön toteutuma on syyskuun lopussa 72,9 %, mikä tasaisen toteutuman periaatteella ennakoitiin sairaanhoitopiirin antaman talousarvion alittumista 500 000 eurolla. Sairanhoitopiirin vuoden 2022 tulosten alijäämäisyyden vaikutuksesta lopulliseen toteutumiseen ei vielä ole tietoa. Erikoissairaanhoidon siirtoviivepäivien määrä on kasvanut syyskuun lopussa jo 501:een, kun vastaava luku viime vuonna oli vain 89. Tämä johtuu pääosin oman terveyskeskuksen vuodeosaston sairaanhoitajapulan vuoksi vähennetystä paikkamäärästä. Siirtoviivepäivistä koituu Naantalille lisälaskua, joka vaikuttaa kokonaislaskutukseen ja näin ollen myös erikoissairaanhoidon toteutumaan.

Aikuisten psykososiaalisten talousten talousarvio ylittyy noin 50 000 euroa. Uusia asiakkaita on tullut asumistalousten piiriin, joten asumistalousten päivät ovat viime vuodesta hieman lisääntyneet.

Aikuissosiaalityössä talousarvio tulee hieman ylittymään arvioidusta. Tuetun asumisen ja tukihenkilöpalvelujen tarve on ollut ennakoitua suurempaa. Sosiaalihuoltolain mukaisella tuetulla asumisella, tukihenkilöpalvelulla sekä omalla työllä on pystytty kevyemmällä palvelulla auttamaan asiakkaita selviytymään arjen haasteista. Arvio talousarvion ylityksestä on noin 50 000 euroa.

Perhepalveluissa lastensuojelun laitoshuollon kustannukset ovat olleet ennakoitua alhaisemmat ja ilman uusia sijoituksia talousarvio toteutuisi noin 200 000 alle arvioidun. Lisäksi kuntien välisen kustannusriidan ratkettua Naantalın eduksi kaupungille saadaan takautuvasti tuloja Turun kaupungilta. Nämä kuitenkin kohdistuvat tilinpäätöksessä satunnaisiin tuottoihin.

Vammaispalveluissa vaikeavammaisten henkilökohtaisen avun ja kehitysvammaisten päivätoiminnan tarve on ollut talousarviossa ennakoitua suurempaa ja kustannusten ennakoidaan ylittävän yhteensä 200 000 euroa.

Hoito- ja vanhuspalveluiden toimintatuottojen kokonaistoteuma on 61,5 %. Asiakasmaksuissa eivät syyskuun toteumassa vielä näy Aurinkokotien (=Aurinkosäätiöltä liikkeenluovutuksessa Naantalille siirtyneet asumispalvelupaikat) asiakasmaksut, jotka 1.9. lukien tuloutuvat vasta lokamarraskuun toteumaan. Aurinkokotien menot ovat tässä vaiheessa vuotta kokonaisuudessaan hoito- ja vanhuspalveluiden menoina. Loppuvuodesta sisäisessä laskutuksessa toteutetaan Aurinkokoteja koskevien menojen tasaus vammaispalveluiden kanssa. Myöskään Covid- korvaukset eivät vielä syyskuun toteumassa näy. Tuottojen kokonaistoteuma tulee loppuvuodesta olemaan syyskuun lopun tilannetta parempi, joskin asiakasmaksut jäävät terveyskeskusosaston ja hoivayksiköiden henkilöstövajeesta ja koronasta johtuvien pakollisten hoitopaikkavähennysten johdosta arvioitua pienemmiksi.

Toimintakulujen kokonaistoteuma on 74,9 % ja henkilöstökulujen 74,1 %. Henkilöstökuluja on vuokratyövoiman ostoista johtuen tiliöity myös palveluiden ostoihin. Vuokratyövoimaa on käytetty tilanteissa, joissa koulutettua työvoimaa ei muutoin ole onnistuttu rekrytoimaan yksiköihin. Terveyskeskusosastolla hoitopaikkoja on ollut pakko vähentää, mikä puolestaan on lisännyt siirtoviivepäiviä. Terveyskeskusosaston kapasiteetissa on koko vuoden ollut noin 40 %:n vähennys, jonka johdosta naantalilaisia osastolle erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon jonottavia henkilöitä on hoidettu myös muiden kuntien terveyskeskusosastoilla ja nämä asiakaspalvelujen ostot ovat lisääntyneet.

Tehostetun palveluasumisen paikkoja ei kuitenkaan ole ollut tarvetta ostaa yksityisiltä palveluntuottajilta, vaan kaupungin omat hoivapaikat ovat toistaiseksi riittäneet. Jonotusaika hoivapalveluihin oli syyskuun lopussa 31 vrk. Yksityisiltä palveluntuottajilta ostettavista tehostetun palveluasumisen ostopalveluista on syyskuun loppuun mennessä toteutunut vain 19,8 %, ja talousarvio on tältä osin alittunut.

Lopullista toteumaa koko vuoden osalta on vielä vaikea ennustaa mm. Aurinkosäätiön liikkeenluovutuksen aiheuttamista toiminnallisista ja taloudellisista muutoksista johtuen. Ennustettavuutta vaikeuttaa myös koronatilanne, joka edelleen hoito- ja vanhuspalveluissa vaikeuttaa toiminnan järjestämistä.